

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

**Гуманітарний факультет
Кафедра загального мовознавства та іноземних мов**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор – проректор
з науково-педагогічної роботи

_____ Б.О. Коробко
« » _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (ФОНЕТИКА,
ЛЕКСИКОЛОГІЯ, ГРАМІКА, СТИЛІСТИКА)»**
(назва навчальної дисципліни)

підготовки

бакалавра

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності

014 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА»

(шифр і назва спеціальності)

**Полтава
2019 рік**

Робоча програма «Теоретичний курс другої іноземної мови (фонетика, лексикологія, граматики, стилістика)» для студентів спеціальності 014 «Середня освіта». Складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)», підготовки бакалавра.

Розробник: Болотнікова А.П., доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Погоджено

Керівник групи забезпечення спеціальності _____ О.Л. Балацька

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Протокол від « » вересня 2019 року №

Завідувач кафедри загального мовознавства та іноземних мов _____ (А.П.Болотнікова)

« » вересня 2019 року

Схвалено навчально-методичною радою факультету

Протокол від « » вересня 2019 року №

Голова навчально-методичної ради факультету _____ (В.В.Чернишов)

« » вересня 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання денна	
Кількість кредитів – 9	<u>01</u> <u>Освіта</u>	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 270			
Модулів – 6	Спеціальність <u>014</u> <u>Середня освіта</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		4-й	4-й
		Семестр	
	7-й	8-й	
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Лекції	
		26 год.	20 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	20 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		100 год.	80 год.
Індивідуальна робота:			
-			
Вид контролю: екзамен/залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 90 / 180

2. Мета навчальної дисципліни

У освітній програмі «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)» визначено такі **компетентності та програмні результати** навчання: здатність створювати умови для переносу лінгвістичних знань та навчального досвіду у вивченні іноземної мови, розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах; володіння іноземною мовою на рівні не нижче B2, дотримання сучасних мовних норм (польської мови), опанування різних видів мовленнєвої діяльності, формування мотиваційного контексту для продуктивного вивчення іноземної мови, утвердження ролі іноземної мови як засобу міжкультурної комунікації; здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах; володіння засобами організації мовного матеріалу у зв'язний текст; здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах; здатність критично осмислювати нові лінгвістичні тенденції, використовувати фахові знання з теоретичної граматики польської мови; здатність використовувати отримані теоретичні знання, вміння користуватися граматичними ресурсами польської мови; здатність використовувати сучасні прийоми та підходи до вивчення мовних явищ в різних стилістичних контекстах; здатність самостійно аналізувати мовні факти, зокрема лексичні, стилістичні та граматичні явища, опираючись на теоретичні положення, що стосуються граматичних особливостей польської мови; здатність користуватися категоріально-понятійним апаратом теоретичних лінгвістичних дисциплін, науковими джерелами, що сприятиме створенню теоретичної основи для подальшої науково-дослідницької діяльності; здатність виформовувати свій власний (у т.ч. критичний) підхід до існуючих теорій та концепцій сучасної граматики; уміння застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження у навчальній діяльності; здатність аналізувати й інтерпретувати мовні та стилістичні процеси, зіставляти інформацію; володіти навичками публічного мовлення, аргументації, ведення дискусії й наукової полеміки; здатність творчо й критично осмислювати філологічну інформацію для вирішення теоретичних і практичних завдань у сфері теоретичної граматики польської мови; здатність виконувати власне дослідження (проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах на студентських конференціях тощо)..

Мета: удосконалити навички правильної польської вимови та розвиток вмінь самостійного використання теоретичних знань та практичних навичок з фонетики польської мови у подальшій педагогічній діяльності; послідовно висвітлити, які фонетичні та морфологічні процеси пройшли у польській мові, як змінювалася лексична система польської мови протягом історії її розвитку; ознайомити студентів з історією розвитку польської мови від найдавніших часів і до сьогодення; з історією розвитку літературної польської мови, умовами її функціонування та джерелами її вивчення в різні історичні періоди; подати основи теоретичної граматики польської мови, навчити пояснювати сучасні фонетичні та граматичні процеси через призму історії мови. Метою курсу практичної стилістики польської мови є підготовка студентів до написання різних типів текстів, зокрема наукових текстів. Студенти ознайомляться з загальними принципами побудови тексту (розрізнення та узгодженість тексту, композиція тексту, конструкція абзацу), з функціональними стилями польської мови та з різними формами висловлень (у тому числі наукової статті, есе, фейлетону, рецензії, репортажу, прес-релізу, заяви, супровідного листа, резюме). Знання, отримані під час аналізу текстів, є підпорядковані набуттю практичних навичок - учасники навчаються будувати тексти, пристосовуючи форму висловлення до своєї мети і вибираючи відповідні засоби висловлювання.

Завдання: вивчити теоретичні основи фонетики польської мови, необхідні як для формування мовних навичок, розширення лінгвістичних знань загалом так і для

подальшої педагогічної діяльності; удосконалити артикуляційні вміння та навички, вміння аудіювання, транскрибування та інтонування текстів, запису тонограм; розвивати уміння діалогічного та монологічного мовлення (підготовленого та непідготовленого), розвивати вміння використовувати основні інтонаційні моделі у різноманітних мовленнєвих ситуаціях: розповідна інтонація, інтонація вибачення, згоди, обурення, перепитування та ін. Вивчити внутрішні закономірності розвитку польської мовної системи в синхронії, встановити основні тенденції її розвитку на граматичних рівнях мовної системи (морфологічному, словотвірному, синтаксичному); вивчити вплив зовнішніх (екстралінгвістичних, соціолінгвістичних і т.д.) факторів на розвиток системи польської мови; навчити студентів пояснювати мовні факти та явища в синхронії, допомогти їм зрозуміти основні закономірності розвитку граматичної системи польської мови; ознайомити студентів із понятійним апаратом стилістики, проблемами та концепціями, наявними у працях видатних вітчизняних та зарубіжних стилістів; навчити здійснювати комплексний лінгвостилістичний аналіз текстів різних стилів; формувати уміння проникнути в художню тканину твору, осмислити естетичну цінність прочитаного, дати науково-обґрунтовану інтерпретацію художнього тексту.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є цикл теоретико-практичних дисциплін: «Вступ до мовознавства», «Латинська мова», «Практична граматики (друга іноземна мова)», «Практика усного та писемного мовлення (друга іноземна мова)» тощо.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

основні теоретичні положення дисципліни (поняття звуку як явища на рівні артикуляції, акустики та перцепції; принципи класифікації звуків сучасної польської мови; типи позиційних асиміляцій звуків у мовленнєвому потоці; природу польського наголосу та правила наголошування слів у сучасній польській мові; поняття складу та правила поділу слів на склади; принципи чергування приголосних і голосних у польській мові; основні положення фонології),

- правильне вживання звуків, інтонації та наголосів в польській мові,
- норми правильної вимови у сучасній польській мові;
- періодизацію розвитку польської мови, характеризувати різні періоди її розвитку;
- основні закономірності розвитку фонетичної, морфологічної та лексичної систем польської мови;
- основні граматичні процеси польської мови;
- морфологічні зміни польської мови та їх розвиток від найдавніших часів і до наших днів;
- історію розвитку граматичної системи польської мови;
- особливості стилістики польської мови як науки, її предмет, структуру, мету, завдання та основні поняття;

уміти:

- проводити фонетичний аналіз та здійснювати фонетичний запис (транскрипцію) текстів;
- вільно і правильно щодо звукового та інтонаційного оформлення читати вголос підготовлений текст, а також новий текст, який складено на знайомому мовному матеріалі;
- читати й розуміти польські тексти різних стилів та різного ступеня складності (відповідно до вимог для рівнів B2-C1 за міжнародною класифікацією рівнів знання іноземної мови);

–розуміти на слух польські тексти різних стилів та різного ступеня складності (відповідно до вимог для рівнів B2-C1 за міжнародною класифікацією рівнів знання іноземної мови);

–говорити польською мовою на різні теми, відповідно до певної комунікативної ситуації (відповідно до вимог для рівнів B2-C1 за міжнародною класифікацією рівнів знання іноземної мови);

–створювати писемні тексти різних стилів, відповідно до певної комунікативної ситуації (відповідно до вимог для рівнів B2-C1 за міжнародною класифікацією рівнів знання іноземної мови);

–розуміти аудіо текст, який записано із швидкістю 250 складів (160 – 180 слів) за хвилину і який містить 5 % незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися з контексту;

–пояснювати морфологічні зміни та сучасний стан словозміни у польській мові;

–перекладати тексти з польської мови українською та навпаки;

–критично оцінювати рівень стилістичної відповідності офіційних текстів;

–здійснити комплексний лінгвостилістичний аналіз тексту.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
60-63	Е	Достатньо	Студент має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобом оцінювання та методом демонстрування результатів навчання є стандартизовані тести, презентації, залік.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ФОНЕТИКА

Тема 1. Особливості польської фонетичної системи. Голосні звуки польської мови, специфіка їх вимови. Артикуляція носових голосних та їх алофонів. Способи відтворення польських носових голосних у мовному потоці.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Приголосні звуки польської мови. Специфічні особливості вимови польських консонантів. Основні функціональні різновиди чергувань голосних і приголосних у польській мові.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Наголос у польській мові. Особливості наголошення слів у польській мові, наголошення запозичених лексем, спрощення груп приголосних, ненаголошені слова (енклітики і проклітики).

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Фонологічна система польської мови. Історія польської орфографії. Фонетична транскрипція. Склад голосних фонем польської літературної мови, диференційні ознаки голосних фонем. Склад приголосних фонем польської мови, основні диференційні ознаки приголосних фонем. Реформатори польського правопису в історії польської мови. Основні орфографічні принципи: фонетичний, морфологічний, історико-етимологічний, конвенційний (семантико-граматичний). Орфографічні словники польської мови.

Практичне заняття № 4.

Змістовий модуль 2. ЛЕКСИКОЛОГІЯ

Тема 5. Предмет лексикології. Проблеми лексикології як системи. Значеннєві поля. Поняття лексичної одиниці. Визначення лексикології. Завдання лексикології. Лексична семантика. Теорія значення. Філософські і лінгвістичні концепції значення. Поняття семантики.

Практичне заняття № 5.

Тема 6. Полісемія та омонімія. Синонімія. Антонімія. Види полісемії. Класифікація омонімів. Види синонімів. Функції синонімів. Види антонімів. Поняття антонімії.

Практичне заняття № 6.

Тема 7. Архаїзми і неологізми. Запозичення. Критерії виокремлення архаїзмів. Класифікація архаїзмів. Поняття неологізму та їхня класифікація. Типологія запозичень. Іншомовні запозичення (латинізми, германізми, англіцизми; слова, запозичені зі слов'янських мов). Інтернаціоналізми.

Практичне заняття № 7.

Тема 8. Польський соціолект. Діалект, говірка, наріччя. Молодіжний сленг (учнівський та студентський). Професійна лексика. Лексика субкультур. Військова лексика. Жаргон. Арго. Територіальна відміна польської мови.

Практичне заняття № 8.

Тема 9. Фразеологізми, їх типи і джерела творення. Поняття фразеологізму. Класифікація фразеологізмів. Джерела фразеології.

Практичне заняття № 9.

Тема 10. Польська лексикографія. Типи словників. Основні словники польської мови.

Практичне заняття № 10.

Змістовий модуль 3. МОРФОЛОГІЯ

Тема 11. Загальна характеристика граматичної системи польської мови. Іменник як частина мови. Лексико-граматичні розряди іменника, граматичні категорії, їх ієрархія. Поняття одиничності, множинності, збірності і граматична категорія числа. Категорія відмінка, числа. Реліктові форми двоїни (дуалісу). Категорія роду, її показники та їх співвідношення. Категорія роду іменників зі значенням особи. Специфічна чоловічо-особова категорія, морфологічні й синтаксичні засоби вираження і їх співвідношення. Відмінювання іменників. Поділ на відміни, їх загальна характеристика. Відмінювання іменників I-III відмін. Співвідношення категорій назв істоти / неістоти, чоловічо-особової і числа у відмінюванні іменників чоловічого роду. Тенденція до уніфікації відмінкових

закінчень іменників. Морфологічна адаптація запозичених іменників (категорія роду, деплюралізація) і особливості їх відмінювання.

Практичне заняття № 11.

Тема 12. Прикметник. Займенник. Лексико-семантичні особливості. Семантико-граматичні розряди прикметників. Особливості відмінювання прикметників, основні фонетико-морфологічні чергування. Утворення ступенів порівняння. Синтетичні, аналітичні та суплетивні форми прикметників. Класифікація за семантичними розрядами, типами словозміни. Відмінювання різних розрядів займенників у польській мові. Повні й короткі форми особових займенників, особливості їх вживання.

Практичне заняття № 12.

Тема 13. Числівник як частина мови.

Грамаітичні ознаки числівника, множинність грамаітико-семантичної віднесеності числівника з іншими частинами мови. Семантичні і структурні розряди числівників. Відмінювання числівників різних розрядів у польській мові. Особливості сполучуваності числівників з іменниками

Практичне заняття № 13.

Тема 14. Дієслово як частина мови. Дієвідмінювані, відмінювані і незмінні форми. Основи дієслова як словотвірна база дієслівних форм. Ієрархічність системи грамаітичних категорій дієслова: виду, стану, особи, часу, способу, перехідності / неперехідності. Засоби вираження грамаітичних значень дієслова. Лексико-семантична група дієслів руху. Дійсний спосіб. Дієвідмінювання дієслів у теперішньому часі. I–III дієвідміни дієслів. Чергування голосних і приголосних в основах теперішнього часу. Минулий час дієслів. Дієприкметникова форма на *-l*, її творення та вживання в сучасній польській мові (форми минулого часу, майбутнього часу, умовного способу). Дієвідмінювання дієслів у майбутньому часі. Майбутній простий і складений часи дієслів. Наказовий спосіб дієслів. Морфологічні форми наказового способу. Чергування голосних і приголосних в основі. Умовний спосіб дієслів і його утворення. Місце умовної частки *-by* і особових закінчень. Відмінювані дієслівні форми. Дієприкметники активні і пасивні, їх творення, особливості вживання. Віддієслівні іменники, їх категоріальна приналежність і місце серед інших дієслівних форм. Незмінні дієслівні форми: інфінітив, його морфологічні типи; дієприслівник. Особливості утворення дієприслівників недоконаного і доконаного виду. Безособові дієслівні форми на *-no*, *-to*.

Практичне заняття № 14.

Тема 15. Прислівник як частина мови. Значення, морфологічні особливості, синтаксична роль і структурно-семантичні розряди прислівників у польській мові. Ступені порівняння якісно-означальних прислівників. Синтетична та аналітична форми ступенів порівняння прислівників (*stopniowanie proste i opisowe*).

Практичне заняття № 15.

Тема 16. Службові слова. Прийменник як службова частина мови, яка диференціює значення відмінкових форм. Класи та групи прийменників за походженням. **Сполучник** як частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю. Сполучники з точки зору походження. **Частка** як частина мови. Групи часток за значенням і вживанням. **Вигук** як частина мови. Значення вигуків. Групи вигуків за походженням. Звуконаслідувальні слова. Особливості вживання вигуків і звуконаслідувальних слів у мовленні.

Практичне заняття № 16.

Змістовий модуль 4. СЛОВОТВІР

Тема 17. Місце словотвору в системі грамаітики сучасної польської мови. Словотвір сучасної польської мови: дериваційні класи та словотвірні засоби. Загальна класифікація дериватів. Поняття словотвірного ланцюжка, словотвірного гнізда і продуктивного словотвірного типу.

Практичне заняття № 17.

Тема 18. Основні формальні способи словотворення: префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, складання (основоскладання – юктапозиція, словоскладання – композиція) та ін. Словотвір іменників: словотвірні типи субстантивів. Словотвір прикметників. Дери́вація дієслів: специфіка польської мови у порівнянні з українською. Словотвір прислівників.

Практичне заняття № 18.

Змістовий модуль 5. СИНТАКСИС

Тема 19. Основні синтаксичні одиниці – словосполучення і речення. Основні типи словосполучень у польській мові. Речення як основна одиниця мови і мовлення. Класифікація комунікативних одиниць (wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, zawiadomienie, wykrzyknienie). Типи речень за формою, модальністю, будовою. Речення прості і складні. Двоскладні та односкладні прості речення.

Практичне заняття № 19.

Тема 20. Підмет і присудок як головні члени речення, їх типи. Другорядні члени речення, їх типи і роль у формуванні структури простого речення. Основні структурні схеми складних речень – складносурядних і складнопідрядних. Порядок слів у реченні, його граматична функція.

Практичне заняття № 20.

Змістовий модуль 6. СТИЛІСТИКА

Тема 21. Стилїстика як галузь лінгвістики. Напрями стилїстики. Індивідуальний стиль автора, та його особливості. Основні стилїстичні поняття: норма, стиль, стандартний польський лексикон. Засоби увиразнення та стилїстичні прийоми. Типи значень. Усне та писемне мовлення.

Практичне заняття № 21.

Тема 22. Функційні стилі польської мови. Усна та письмова версії польської мови. Історія польської мови як слов'янської та європейської мови: спільне та інше. Вибір історично, соціально та психологічно відповідного стилю висловлювання. Специфіка журналістського стилю. Специфіка польського наукового стилю. Особливості вживання публіцистичного стилю польської мови, характерні риси. Риси та різновиди адміністративного стилю, основні форми уживаних висловлювань: резюме, автобіографія. Формування адміністративного стилю польської мови. Функції, характерні риси та принципи диференціації адміністративного стилю.

Практичне заняття № 22.

Тема 23. Класифікація та особливості вживання стилїстичних засобів і прийомів. Композиція, план та анотація тексту. Структура тексту як завершеного висловлювання. Баланс частин тексту в залежності від жанру висловлювання.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Фонетика												
Тема 1. Особливості польської фонетичної системи. Голосні звуки польської мови	12	2	2			8						
Тема 2. Приголосні звуки польської мови	12	2	2			8						
Тема 3. Наголос у польській мові	12	2	2			8						

Тема 4. Фонологічна система польської мови. Історія польської орфографії	12	2	2			8							
Разом за змістовим модулем 1	48	8	8			32							
Змістовий модуль 2. Лексикологія													
Тема 5. Предмет лексикології	12	2	2			8							
Тема 6. Полісемія та омонімія. Синонімія. Антонімія	12	2	2			8							
Тема 7. Архаїзми і неологізми. Запозичення	12	2	2			8							
Тема 8. Польський соціолект. Діалект, говірка, наріччя	12	2	2			8							
Тема 9. Фразеологізми, їх типи і джерела творення	12	2	2			8							
Тема 10. Польська лексикографія	12	2	2			8							
Разом за змістовим модулем 2	72	12	12			48							
Змістовий модуль 3. Морфологія													
Тема 11. Загальна характеристика граматичної системи польської мови. Іменник як частина мови	12	2	2			8							
Тема 12. Прикметник. Займенник	12	2	2			8							
Тема 13. Числівник як частина мови	12	2	2			8							
Тема 14. Дієслово як частина мови	12	2	2			8							
Тема 15. Прислівник як частина мови	12	2	2			8							
Тема 16. Службові слова	12	2	2			8							
Разом за змістовим модулем 3	72	12	12			48							
Змістовий модуль 4. Словотвір													
Тема 17. Місце словотвору в системі граматики сучасної польської мови	12	2	2			8							
Тема 18. Основні формальні способи словотворення	12	2	2			8							

Разом за змістовим модулем 4	24	4	4			16							
Змістовий модуль 5. Синтаксис													
Тема 19. Основні синтаксичні одиниці – словосполучення і речення	12	2	2			8							
Тема 20. Підмет і присудок як головні члени речення, їх типи	12	2	2			8							
Разом за змістовим модулем 5	24	4	4			16							
Змістовий модуль 6. Стилїстика													
Тема 21. Стилїстика як галузь лїнгвїстики	12	2	2			8							
Тема 22. Функційні стилї польської мови	12	2	2			8							
Тема 23. Класифікація та особливості вживання стилїстичних засобів і прийомів	6	2				4							
Разом за змістовим модулем 6	30	6	4			20							
Усього годин	270	46	44			180							

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені	

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Особливості польської фонетичної системи. Голосні звуки польської мови	2
2.	Приголосні звуки польської мови	2
3.	Наголос у польській мові	2
4.	Фонологічна система польської мови. Історія польської орфографії	2
5.	Предмет лексикології	2
6.	Полісемія та омонімія. Синонімія. Антонімія	2
7.	Архаїзми і неологізми. Запозичення.	2
8.	Польський соціолект. Діалект, говірка, наріччя.	2
9.	Фразеологізми, їх типи і джерела творення.	2
10.	Польська лексикографія.	2
11.	Загальна характеристика граматичної системи польської мови. Іменник як частина мови	2
12.	Прикметник. Займенник	2
13.	Числівник як частина мови	2
14.	Дієслово як частина мови	2
15.	Прислівник як частина мови	2
16.	Службові слова.	2

17.	Місце словотвору в системі граматики сучасної польської мови	2
18.	Основні формальні способи словотворення	2
19.	Основні синтаксичні одиниці – словосполучення і речення	2
20.	Підмет і присудок як головні члени речення, їх типи	2
21.	Стилістика як галузь лінгвістики	2
22.	Функційні стилі польської мови	2
Разом		44

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Вагомим компонентом фундаментальної підготовки студентів є активне запровадження в систему академічної освіти їх самостійної теоретичної і практичної роботи.

Метою самостійної роботи студента є: навчитися читати, аналізувати граматичний, лексичний матеріал, сприймати на слух іншомовне спілкування, писати короткі тексти на запропоновані теми, робити висновки.

Самостійна робота передбачає:

- попередню підготовку до практичних занять;
- виконання завдань і вправ в позааудиторний час;
- підготовку до обговорення окремих граматичних та лексичних тем;
- самостійне вивчення окремих граматичних та лексичних тем курсу;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання іспиту.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Особливості польської фонетичної системи. Голосні звуки польської мови	8
2.	Приголосні звуки польської мови	8
3.	Наголос у польській мові	8
4.	Фонологічна система польської мови. Історія польської орфографії	8
5.	Предмет лексикології	8
6.	Полісемія та омонімія. Синонімія. Антонімія	8
7.	Архаїзми і неологізми. Запозичення.	8
8.	Польський соціолект. Діалект, говірка, наріччя.	8
9.	Фразеологізми, їх типи і джерела творення.	8
10.	Польська лексикографія.	8
11.	Загальна характеристика граматичної системи польської мови. Іменник як частина мови	8
12.	Прикметник. Займенник	8
13.	Числівник як частина мови	8
14.	Дієслово як частина мови	8
15.	Прислівник як частина мови	8
16.	Службові слова.	8
17.	Місце словотвору в системі граматики сучасної польської мови	8

18.	Основні формальні способи словотворення	8
19.	Основні синтаксичні одиниці – словосполучення і речення	8
20.	Підмет і присудок як головні члени речення, їх типи	8
21.	Стилістика як галузь лінгвістики	8
22.	Функційні стилі польської мови	8
23.	Класифікація та особливості вживання стилістичних засобів і прийомів	4
Разом		180

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний), наочні (демонстративний, ілюстративний) та практичні (метод проблемного викладення, частково-пошуковий, або евристичний, дослідницький, аналітичний, дедуктивний) методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час практичних занять, індивідуальних та групових консультацій, практичні – при здійсненні студентами самостійної роботи та виконанні індивідуальних завдань.

Під час проведення занять використовуються розповідь і пояснення.

Активні методи навчання: диспут, дискусія, мозковий штурм, рольові ігри тощо.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час семінарських занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Методи усного контролю – це бесіда, розповідь, роз'яснення, читання тексту. Усний контроль як поточний проводиться на кожному занятті в індивідуальній, фронтальній або комбінованій формі. Контроль органічно поєднується з повторенням пройденого, є засобом для закріплення знань та вмінь, розвитку мови, пам'яті, мислення.

Методи письмового контролю (самостійна і контрольна робота, твір, есе, реферат) забезпечують глибоку і всебічну перевірку засвоєння матеріалу, оскільки вимагають комплексу знань і вмінь студента. У письмовій роботі студентів необхідно показати і теоретичні знання, і вміння застосовувати їх для розв'язування конкретних завдань, проблем, давати оцінку.

Дидактичний тест (тест досягнень) – це набір стандартизованих завдань з визначеного матеріалу, який встановлює ступінь засвоєння його студентами.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену (7 семестр) / семестрового заліку (8 семестр).

16. Розподіл балів, які отримують студенти за дисципліну

Поточне оцінювання, тестування та самостійна й індивідуальна робота											Семестровий екзамен	Сума	
Змістовий модуль 4			Змістовий модуль 5				Змістовий модуль 6						
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	50	100

Поточне оцінювання, тестування та самостійна й індивідуальна робота										Залік	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3					
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них до 70 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 30 балів припадає на підсумковий контроль (для заліку) та 50 протягом семестру і 50 на підсумковий контроль (для екзамену). Упродовж вивчення курсу передбачено:

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на практичних, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів);
- самостійна робота (за вибором – виконання персональних навчально-дослідних завдань) – 10 балів.

Присутність на заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 (екзамен) /35 (залік) балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є семестровий залік. Він здійснюється у формі письмового тесту відповідно до вимог Положення «Про семестровий контроль у ПолтНТУ».

17. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Третя іноземна мова».
2. Положення «Про семестровий контроль у Полтавському національному технічному університеті імені Юрія Кондратюка».
3. Інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань.

18. Рекомендована література

Базова

1. Bąk P. Gramatyka języka polskiego. Warszawa, 1977.
2. Derwodejowa M., Gałczyńska A. i in. Język polski. Kompendium. Warszawa, 2005.
3. Dłuska M. Fonetyka polska: artykulacje głosek Warszawa – Kraków, 1983.
4. Dłuska M. Fonetyka polska. Warszawa, 1981.
5. Dunaj B. Rozwój systemu fonetyczno-fonologicznego polszczyzny XX wieku // Polszczyzna XX wieku. Ewolucja i perspektywy rozwoju / pod red. S. Dubisza i S. Gajdy. – Warszawa, 2001. – S. 75-83.
6. Essen O. Fonetyka ogólna i stosowana. Warszawa, 1967.
7. Jassem W. Podstawy fonetyki akustycznej. Warszawa, 1973.
8. Karpowicz T. Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja. – Warszawa, 2009.
9. Klebanowska B. Interpretacja fonologiczna zjawisk fonetycznych w języku polskim. Warszawa, 1990.
10. Klebanowska B., Kochański W., Markowski A. O dobrej i złej polszczyźnie. – Warszawa, 1985. S. 19-71.
11. Klemensiewicz Z. Prawidła poprawnej wymowy polskiej. Wrocław, 1973.
12. Klemensiewicz Z., Urbańczyk S. Prawidła poprawnej wymowy polskiej. Kraków, 1995.
13. Madelska L., Witaszek-Samborska M. Zapis fonetyczny. Zbiór ćwiczeń. Poznań, 1988.
14. Nagórko A. Podręczna gramatyka języka polskiego. Warszawa, 2010.
15. Ostaszewska D., Tambor J. Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Warszawa,
16. Rocławski B. System fonetyczny współczesnego języka polskiego. Wrocław etc., 1981.
17. Stieber Z. Historyczna i współczesna fonologia języka polskiego. Warszawa, 1968.
18. Strutyński J. Gramatyka Kraków, 1998.
19. Szober S. Gramatyka języka polskiego. Warszawa, 1969.
20. Szypra-Kozłowska J. Wprowadzenie do współczesnej fonologii. Lublin, 2002.
21. Wierzchowska B. Fonetyka i fonologia języka polskiego. Wrocław, 1980.
22. Wierzchowska B. Opis fonetyczny języka polskiego. Warszawa, 1967.
23. Wierzchowska B. Wymowa polska. Warszawa, 1971.
24. Wróbel H. Gramatyka języka polskiego. Kraków, 2001.

Допоміжна

1. Бернштейн С.Б. Очерки сравнительной грамматики славянских языков. – М., 1961.
2. Мейе А. Введение в сравнительное изучение славянских языков. М.–Л., 1938.
3. Парфенов, С.О. Польська науково-технічна термінологія к. XIX–XX ст. *Проблеми слов'язознавства*. Вип. 31. Львів. 1985. С. 71–76.

4. Benni T. Fonetyka opisowa języka polskiego. Wrocław, 1959.
5. Benni T. Palatogramy polskie. Kraków, 1931.
6. Bogusławska E. Adaptacja fonetyczna i graficzna pożyczek angielskich w języku polskim i czeskim. *Poradnik Językowy*. 1994. z. 8. S. 1-15.
7. Dukiewicz Intonacja wypowiedzi polskich. Wrocław, 1978.
8. Grzesiak I. Głusi jako mniejszość językowa posługująca się językiem migowym. *Polska Polityka Komunikacyjnojęzykowa wobec Wyzwań XXI wieku*. Warszawa, 2005. S. 355-361.
9. Język polski. Najnowsze dzieje języków słowiańskich / pod red. S. Gajdy. Opole, 2001. S. 65-76.
10. Koneczna H., Zawadowski W. Przekroje rentgenograficzne głosek polskich. Warszawa,
11. Kuraszkiewicz W. O rozwoju polskiego akcentu (wykład publiczny wygłoszony podczas nadania tytułu honoris causa). *Poradnik Językowy*. 1986. z. 2. S. 84-90.
12. Miodek J. Audycja, audytor, audytywny. *Słowo jest w człowieku. Poradnik językowy*. Wrocław, 2007. S. 277-278.
13. Miodek J. „Dżakobs Kronung”. *Słowo jest w człowieku. Poradnik językowy*. Wrocław, 2007. S. 276-277.
14. Miodek J. „Eekanie” i akcentowanie. *Słowo jest w człowieku. Poradnik językowy*. Wrocław, 2007. S. 267-268.
15. Perlin J. Czy zwarcie krtaniowe jest fonemem w języku polskim. *Poradnik Językowy*. 1997. z.6. S. 26-29.
16. Perlin J. O psychicznym obrazie dźwięków, czyli kiedy Polacy nie palatalizują n przed i. *Poradnik Językowy*. 1997. z.5. S. 43-45.
17. Pietrus B. Powszechny dostęp do leczenia zaburzeń w komunikowaniu się osób jaskających się w Polsce – fikcja czy realna rzeczywistość? *Polska polityka komunikacyjnojęzykowa wobec wyzwań XXI wieku*. Warszawa, 2005. S. 376-382.
18. Preyzner M. Co to jest fonetyka, a co fonologia? *Poradnik Językowy*. 1980. z. 6. S. 271-287.
19. Retz R.J. Wokół wartości fonologicznej polskich samogłosek nosowych. *Poradnik Językowy*. 1979. z. 5. S. 216-223.
20. Retz R.J. Wokół wartości fonologicznej polskich samogłosek nosowych (Cd.). *Poradnik Językowy*. 1979. z. 6. S. 281-295.
21. Retz R.J. (j, u) – pozycje fonemowe na krawędzi. *Poradnik Językowy*. 1985. z. 3. S. 172-182.
22. Rutkowski P. O strukturze sylaby. *Poradnik Językowy*. 2000. z. 3. S. 16-26.
23. Smoleń S. Wymowa lektorów i spikerów stacji RMF FM. *Współczesna polszczyzna: stan, perspektywy, zagrożenia*. Pod red. Z. Cygal-Krupy. Kraków-Tarnów, 2008. S. 197-205.
24. Wieczorkiewicz B. Elementy gramatyki historycznej języka polskiego z ćwiczeniami / B. Wieczorkiewicz, R. Sinielnikoff. Warszawa, 1965.
25. Współczesny język polski / red. J. Bartmiński. Lublin 2001.

Енциклопедії та словники

1. Encyklopedia języka polskiego / pod red. S. Urbańczyka, 2 wyd. Wrocław–Warszawa–Kraków, 1992.
2. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego / pod red. K. Polańskiego. Wrocław, 1999.
3. Gołąb Z. Słownik terminologii językoznawczej / Z. Gołąb, A. Heinz, K. Polański. Warszawa, 1968.
4. Płociennik I. Słownik wiedzy o języku / I. Płociennik, D. Podlaska. Bielsko-Biała, 2004.
5. Praktyczny słownik współczesnej polszczyzny / pod red. H Zgołkowej. Poznań, 1998.

19. Інформаційні ресурси

1. www.superlinguist.com;
2. www.twirpx.com;
3. www.uztranslations.com;
4. www.longman.com/dictionaries;
5. www.collinsdictionary.com;
6. <http://onlineslangdictionary.com>.